

ETKİNLİK FORMU

Etkinlik No	8
Ders Adı	Coğrafya
Sınıf Düzeyi	9-10 sınıf
Etkinlik Adı	Modern Seyyah
Süre	40'+40' dk.
Strateji, Yöntem ve Teknikler	Soru-cevap, anlatım, beyin fırtınası
Materyal/Araç Gereç	Etkileşimli tahta, kağıt, kalem, harita, Etkileşimli harita hazırlama araçları (Bu etkinlik için örnek olarak Pictramaap kullanılmıştır).
Disiplinler arası Boyut	Tarih
Kazanımlar	1. Yerleşmeyi etkileyen faktörleri bilir. 2. Dünyadaki bazı yerleşmeleri özelliklerine göre ayırt eder.
Hazır Bulunuşluk ve Ön Hazırlık	Öğrencilerin üzerinde çalışacağı EK 1 ve EK 2 çoğaltılmalıdır. Pictramaap ' te hazırlanan haritanın linki daha önce oluşturulacak sınıf grubunda paylaşılmalıdır (Alternatif olarak googlemaps de kullanılabilir.)
Öğrenme Öğretme Süreci	<p>Öğrencilere “Yerleşik hayata geçen ilk insanlar siz olsanız nerelere yerleşirdiniz?” şeklinde sorular sorarak konuya dikkat çekmeye çalışılır. Verdikleri cevaplar tahtaya yazılır.</p> <p>Dünyadaki ilk yerleşim alanları gösterilerek buraların sahip olduğu özelliklerden yola çıkarak öğrencilerden yerleşmeyi etkileyen doğal ve beşeri faktörleri EK 1 deki şema üzerine yerleştirmeleri istenir. Pictramaap' te hazırlanan sanal gezi haritası sınıfta izletilir. EK 2 de paylaşılan seyahatname örneğinden yararlanılarak öğrencilerden bir seyahatname yazması istenir. Daha sonra EK 3 dağıtılarak dünya üzerinde yerleşmeye uygun olan ve olmayan alanları göstermeleri istenir.</p> <p>Yerleşmeyi etkileyen doğal ve beşeri faktörleri ayırt etmesi, yerleşmeye uygun olan ve olmayan alanların özellikleri hakkında yorum yapması istenir.</p>
Ölçme ve Değerlendirme	Dereceli puanlama anahtarı Öz, akran ve öğretmen değerlendirme formu
Kaynakça	URL 1, 3, : https://ogmmateryal.eba.gov.tr/panel/panel/EKItapUniteOnizle.aspx?Id=130 URL 2 : https://eodev.com/gorev/22328869

YERLEŞMELERİN YER SEÇİMİ VE GELİŞİMİ

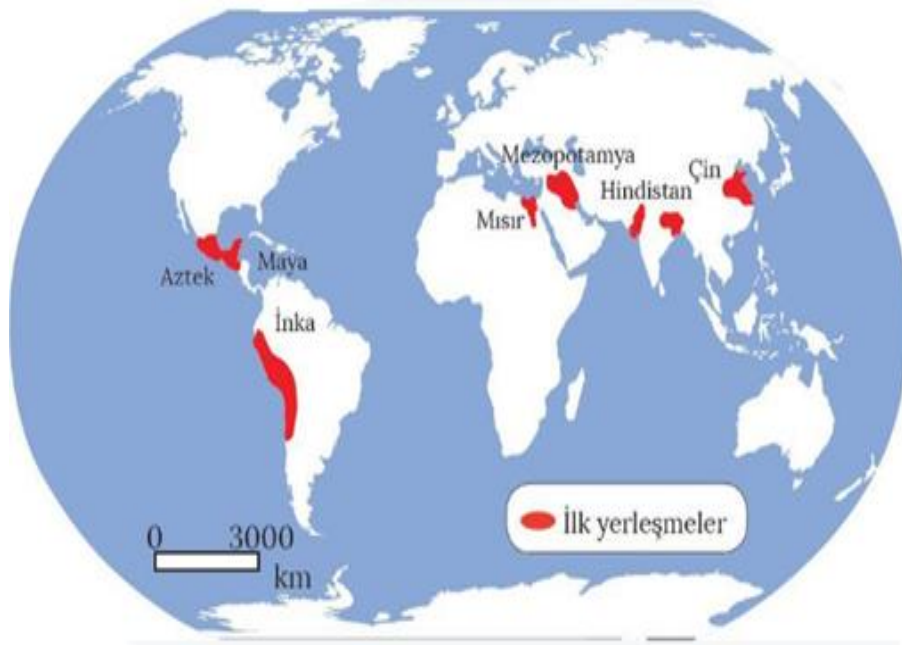
Yerleşme; insanların barındıkları, ekonomik ve sosyal faaliyetlerini sürdürdükleri yeri ifade eder. İnsanlar tarih boyunca sürdürdükleri faaliyetlere ve doğal çevreye bağlı çeşitli yerleşmeler kurmuşlardır. İhtiyaçlarını doğadan avcılık ve toplayıcılık yaparak sağlayan ilk insanlar da doğanın etkilerinden korunmak için yerleşme yeri olarak mağaralar ve ağaç kovuklarını seçmişlerdir.

URL 1: Mağara yerleşim alanı (Kırım)

İnsanlar avcılık ve toplayıcılıktan zamanla tarım ve hayvancılık faaliyetlerine geçmişlerdir. İnsanlar yaşamlarını devam ettirdikleri yerlerdeki taş, toprak ve bitkileri kullanarak barınaklar inşa etmişlerdir.

Dünyada ilk yerleşmeler Nil Nehri çevresinde (Mısır Medeniyeti), İndus ve Ganj nehirleri çevresinde (Hint Medeniyeti), Sarı Irmak ve Gök Irmak nehirleri çevresinde (Çin Medeniyeti), Fırat ve Dicle nehirleri arasında (Mezopotamya Medeniyeti), Orta Amerika (Aztek ve Maya Medeniyeti), And Dağları eteklerinde (İnka Medeniyeti) dir.

URL 2: İlk medeniyetler

Pictoramap aracı ile oluşturulan harita üzerinde günümüzde yerleşmeye uygun olan ve olmayan alanların dünya haritası üzerinde nerede bulunduğu ve sahip oldukları ortak özellikleri akıllı tahtaya yansıtılır. Bu araçla dünya haritası üzerinde sanal gezi yapan öğrencilerden bir seyyah gibi seyahatname yazmaları istenir.

EK 1:

Aşağıda verilen kelimeleri tablonun altında yapılan açıklamaları da dikkate alarak ilgili başlığın altına yazınız

YERLEŞMEYİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

İklim, ekonomik faaliyetler, yer şekilleri, ulaşım olanakları, toprak, su kaynakları, göçler, bitki örtüsü, kara ve denizlerin dağılışı, bilim ve teknolojideki değişiklikler

Doğal Faktörler	Beşeri Faktörler
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*

Doğal Faktörler	Oluşumunda insan etkisi olmayan doğal süreçlerin bir parçası olarak meydana gelen faktörlerdir.
Beşeri Faktörler	İnsan faaliyetlerinin etkisine bağlı olarak yerleşmeyi etkileyen faktörlerdir.

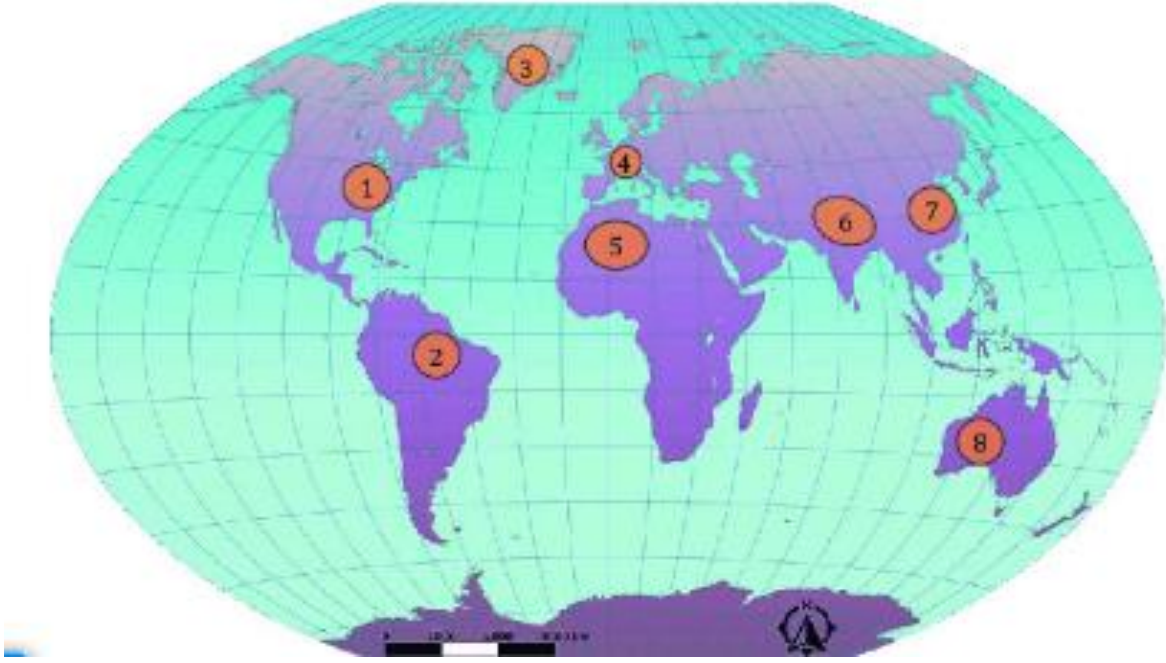
EK 2 :

Aşağıda verilen Evliya Çelebi Seyahatname örneğinde yola çıkarak sizler de metnin altında verilen boşluğa izlemiş olduğunuz etkileşimli haritada yer alan bir yer ile ilgili seyahatname örneği yazınız.

ADİLCEVAZ KALESİ

Azerbaycan şahlarından İran Şahı Taceddin Alişân tarafından yaptırılmıştır. Nice hükümdarların eline geçtikten sonra 940 tarihinde kaleye sığınmış olan Acemler, Osmanlı baskısına dayanamayıp kalenin anahtarlarını bizzat Süleyman Hân'a teslim etmiştir. Kalenin ilk hâkimi Zâl Paşa'dır. Kale, Van Gölü kenarında, göğe yükselmiş bir kaya üzerinde, yontulmuş taş ile yapılmış sağlam bir yapıdır. En yüksek yerine yarım saatte çıkılır. Doğu ve güneyini çevreleyen Van Gölü küçük bir haliç gibi görünür. Sabah kuşluk vakti olmayınca mavi bulut arasından kalenin tepesi görünmez. İç kalesinin etrafında hendek yoktur, hendek açmak da mümkün değildir. Zira çepeçevre etrafı şahin yuvalı yalçın kayalardır ki bir tırnak eriştirecek yeri yoktur. Otuz sekiz adet metin kulesi vardır.

EK 3: Yerküre üzerinde numaralandırılan alanları yerleşmeye uygunluk açısından işaretleyiniz. Nedenlerini açıklayınız.

	YERLER	UYGUN	UYGUN DEĞİL	NEDENİ
1	ABD'nin Doğusu			
2	Amazon Havzası			
3	Grönland Adası			
4	Batı Avrupa			
5	Büyük Sahra			
6	Himalaya Dağları			
7	Sarı Irmak Çevresi			
8	Avustralya'nın iç batı kesimleri			

URL 3: Dünya üzerinde yerleşmeye uygun olan ve olmayan alanlar

DEĞERLENDİRME

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

ÖZ, AKRAN VE ÖĞRETMEN DEĞERLENDİRME FORMU

Adı Soyadı :

Sınıf Düzeyi :

Eğitim Programı :

Modül/Konu: Beşeri Coğrafya/ Yerleşmelerin yer seçimi ve gelişimi

Etkinlik Adı : Yer seçiyorum

Etkinlik Numarası :

Tarih :

Yönerge: Bu form öz, akran ve öğretmen değerlendirme formu olarak kullanılabilir. Akran değerlendirme formu olarak kullanılacak ise her öğrenci için ayrı ayrı oluşturulmalı, öğretmen daha sonra bu form üzerinde değerlendirmeleri birleştirmelidir. Değerlendirmenizi aşağıda belirtilen kriterlere göre ilgili kısma (X) işareti koyarak belirtiniz.

Ölçütler	PERFORMANS DÜZEYİ			PUAN		
	Geliştirilmeli (1)	Orta (2)	Başarılı (3)	Öz	Akran	Öğretmen
İçeriğe Uygunluk	Söz konusu içerikle ilişkili değildir.	Söz konusu içerikle kısmen ilişkilidir.	Söz konusu içerikle ilişkilidir.			
Düzen	Yazı düzenine dikkat edilmemiştir.	Yazı düzenine kısmen dikkat edilmiştir.	Yazı düzenine dikkat edilmiştir.			
Yazım ve Dil Bilgisi	Yazım ve dil bilgisine dikkat edilmemiştir.	Yazım ve dil bilgisine kısmen dikkat edilmiştir.	Yazım ve dil bilgisine dikkat edilmiştir.			